

Тибирца Ю.Б.

здобувач вищої освіти ступеня магістра

ОПП “Облік і оподаткування

спеціальності “Облік і оподаткування

Науковий керівник: д.е.н., проф. Кулик В.А.

Національний університет «Полтавська політехніка

імені Юрія Кондратюка»

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА: МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ВИТРАТ

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» облікова політика – це сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для ведення бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової звітності. У міжнародній практиці використовують термін «облікові політики», що означає конкретні принципи, основи, домовленості, правила та практика, застосовані суб’єктом господарювання при складанні та поданні фінансової звітності [2]. Порівнявши вітчизняне та зарубіжне законодавство слід відмітити, що у нас облікова політика розглядається в загальному до усіх об’єктів обліку. У той час як у міжнародній практиці облікова політика стосується конкретного об’єкта обліку, а їх сукупність окреслює облікові політики підприємства.

Призначення облікової політики – встановити найвигідніші для конкретного підприємства методи обліку та на їх підставі скласти фінансову звітність, що відповідає встановленим якісним характеристикам. Отже, формуючи облікову політику, підприємство має обирати принципи, методи і процедури обліку так, щоб достовірно відобразити фінансовий стан і результати своєї діяльності та забезпечити зіставність фінансових звітів [1; 3].

Витрати є важливим об’єктом обліку, який прямо впливає на величину фінансового результату підприємства – прибутку або збитку. Найпоширенішим визначенням витрат з точки зору економіки є наступне. Витрати – це грошове вираження ресурсів, застосованих за певної мети. Це визначення акцентує увагу на грошове вираження застосованих ресурсів, бо саме для досягання цілей в обліку та управлінні застосовують, найчастіше, грошові показники. Це визначення базується на застосуванні такої категорії як ресурси, яка за своєю природою є дуже обширною. Далеко не усі ресурси, які застосовуються організацією вважаються витратами, тому що вони можуть бути недоцільно оцінені та нести досить обумовлений характер.

Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» визначає, що витрати – це зменшення економічних вигід у вигляді зменшення активів або збільшення зобов’язань, що призводить до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками).

Для формування методичних аспектів облікової політики щодо витрат у розпорядчому документі про облікову політику підприємства необхідно передбачити: 1) порядок обліку та розподілу транспортно-заготівельних витрат; 2) обрані методи калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг); 3) перелік і склад статей калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг); 4) перелік і склад постійних і змінних загальновиробничих витрат; 5) бази розподілу змінних та розподілених постійних загальновиробничих витрат. Для того, щоб дізнатися альтернативні варіанти обліку елементів облікової політики щодо витрат необхідно детально вивчити зміст Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Запаси» та Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати».

Також слід враховувати, що обрані елементи облікової політики впливають на розмір фінансового результату до оподаткування. Облікова політика підприємства для цілей оподаткування повинна вирішувати такі основні завдання: організаційно-технічні: організація ведення податкового обліку, розробка системи податкових реєстрів, розробка системи документообігу для формування показників податкових реєстрів тощо; вибір найбільш прийнятних для підприємства способів обліку, відносно яких існують альтернативи, передбачені податковим законодавством; висвітлення окремих питань щодо справляння податкових платежів, за якими існують протиріччя в нормативних актах або які взагалі не регламентовані законодавством.

Для правильного складання облікової політики для цілей оподаткування платник податків повинен дотримуватись наступних правил: 1) підприємством здійснюється вибір одного з декількох способів, які регулюють порядок визначення податкової бази і обчислення податкових платежів з числа тих, які передбачені чинним податковим законодавством; 2) обрані способи обліку встановлюються для підприємства в цілому, у тому числі вони єдині для всіх його структурних підрозділів (включаючи й ті, що мають окремий баланс), незалежно від їх місця розташування; 3) дані способи обліку встановлюються на тривалий час – як правило, на звітний рік; 4) обрані варіанти податкового обліку повинні бути закріплені відповідним організаційно-розпорядчим документом.

Список використаних джерел

1. Кулик В. А. *Багатоваріантність обліку для підприємств електронного бізнесу України. Перспективи розвитку обліку, аналізу та аудиту в контексті євроінтеграції* : матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції. Одеса : ОНЕУ, 2021. С. 43-45.

2. Левченко З.М., Кулик В.А. *Облікова політика підприємства* : навч. посіб. 2019. 312 с.

3. Соколенко Т., Кулик В. *Облікова політика бюджетної установи щодо основних засобів. Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти: збірник матеріалів VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Ужгород, 1 грудня 2023 р.)*. – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2023. С. 164-165.

Тези Тибирци Ю.Б. є самостійною роботою студента та можуть бути опубліковані.

д.е.н., професор Кулик В.А.